



## Is er ook goed nieuws na Jordy?

**Stefaan Van Mulders is leidend ambtenaar Jongerenwetzijn.**

**J**eugdhulp komt vaak in het nieuws met schrijnende verhalen over kwetsbare jongeren, voor wie – terecht – meer aandacht wordt gevraagd. Gisteren in *De Morgen* nog, naar aanleiding van het tragisch overlijden van Jordy, een jaar geleden. Het drukt evenwel een negatieve stempel op de hele sector. Tijd voor wat tegengas, want uit diverse belevingsonderzoeken blijkt dat jeugdhulp meer dan betekenisvol is voor deze jongeren.

Eerst dit: jeugdhulp gaat niet over 'instellingskinderen', een oubollige en stigmatiserende term die de door media nog al te vaak wordt gebruikt en ook afbreuk doet aan het leven en de eigen identiteit van die jongeren, ook na de jeugdhulp.

Jeugdhulp vertrekt van hulp en ondersteuning die zo laagdrempelig mogelijk zijn waar het kan, maar ingrijpend en gespecialiseerd zijn als het moet. We versterken de eigen krachten van de jongere en zijn netwerk en proberen de ouders en hun dichte omgeving nauw te betrekken. Het beeld op het terrein is divers: van advies, therapie, thuisbegeleiding over dagopvang. Van pleegzorg tot opvang in een voorziening, met allerlei mogelijke combinaties voor een traject op maat.

Uit verschillende recente onderzoeken blijkt dat jongeren die hulp en ondersteuning echt wel oké vinden. Dit soms in tegenstelling tot wat je mag verwachten als je de krantenkoppen leest of wat op de sociale media verspreid wordt.

Zo is er het doctoraat van Ilse Luyten van de Vrije Universiteit Brussel dat ze in mei verdedigde. Ze heeft 39 volwassenen met een verleden in de jeugdhulp langdurig bevraagd. Uit het onderzoek komt een genuanceerd beeld naar voren. In het begin ervaren jongeren de geboden hulp niet altijd als evident. Het is soms een verhaal van vallen en weer opstaan. En nog eens vallen en nog eens opstaan. De jeugdhulp heeft die mensen gemaakt tot wie ze zijn: plantkwekers, assertieve mensen, doorbijters.

Vooraf in gesprekken met oudere jeugdzorgverlaters zag de onderzoekster een positieve verandering. Ze spraken veel gematigder over hun ervaringen en hun leven was veel stabiel geworden. Zij benadrukten ook dat ze graag een positief rolmodel willen zijn voor jongeren die nu in de jeugdhulp zitten. Dat is fijn om te ervaren, ook voor het beleid.

Eerder onderzoek van de Universiteit Gent door onderzoekster Sharon Van Audenhove peilde ook naar het toekomstperspectief bij jeugdzorgverlaters. De meesten zien de toekomst positief en hoopvol in. Toch zijn ze realistisch in de obstakels die ze onderweg kunnen tegenkomen. Dat sluit grotendeels aan bij het toekomstperspectief van de doorsnee Vlaamse jongerenpopulatie. Ook zij schatten de toekomst gematigd tot positief in.

Het zijn niet de enige belevingsonderzoeken die aantonen dat jeugdhulp een kantelmoment kan zijn in het leven van kwetsbare jongeren. Ze willen zich bewijzen, tegenover zichzelf en hun directe omgeving. Ze kijken niet meer achterom maar wel vooruit. Af en toe bezorgt 'jeugdhulp' hun een stigmatiserend etiket. Maar de jongeren zelf verwachten dat dit wegeeft zodra ze de jeugdzorg verlaten. Die verwachte wending zorgt voor een positief toekomstperspectief.

Ook bij pleegkinderen (onderzoek VUB) en jonge kinderen (Arteveldehogeschool) merken we uit onderzoek dat de kinderen heel dankbaar kijken naar de nieuwe kansen die ze krijgen in de jeugdhulp, al blijven ze bezorgd om de relatie met hun eigen ouders.

Deze onderzoeken doen beseffen dat er op het terrein veel en goed werk wordt geleverd. Dat is een hart onder de riem voor de hulpverleners en begeleiders die dag in, dag uit het beste van zichzelf leveren. Ze blijven geloven in de jongeren, verliezen de hoop niet en werken aan creatieve oplossingen voor soms heel complexe en emotioneel beladen thuissituaties. Dat verdient een applaus.

Er wordt in 2018 en 2019 25 miljoen euro extra in de jeugdhulp geïnvesteerd. Dat is goed nieuws. Blijven investeren in die kwetsbare doelgroep is evenwel nodig, ook in een volgend decennium. Enkel zo kunnen we garanderen dat jongens en meisjes die uit de boot dreigen te vallen tijdig worden ondersteund en dezelfde kansen krijgen als de jongeren die nu wel in de jeugdhulp zitten. Want hoe vroeger we kunnen ingrijpen, hoe beter. Voor de jongeren en voor de samenleving zelf.

Laten we daar allemaal en samen – beleid, werkveld en samenleving – naar streven.

Onderzoek toont aan dat jeugdhulp een kantelmoment kan zijn voor kwetsbare jongeren. Velen zien de toekomst positief tegemoet

VANMULDERS